

BEHEERSORGANISATIES IN DE EU-LIDSTATEN

Introductie

De impact van opkomende technologieën op het ecosysteem van auteursrechten en naburige rechten is een onderwerp van academische, juridische en beleidsdebatten, waarbij tal van belanghebbenden worden aangetrokken, van kunstenaars en toonaangevende mediakanalen tot hightechbedrijven. Een belangrijk aandachtspunt is het evenwicht tussen de belangen en de vergoeding van rechthebbenden en de doelstellingen om innovaties te bevorderen, het mondiale concurrentievermogen te behouden en de vrijheid van meningsuiting te waarborgen.

In deze context wordt de rol van **collectieve beheerorganisaties ("CMO's")** steeds belangrijker, aangezien het verlenen van licenties en het belonen van rechthebbenden essentieel is voor de verdere ontwikkeling van het auteursrechtecosysteem. Zoals benadrukt in overweging 2 van Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik op de interne markt ("de CRM-richtlijn"), is het tegelijkertijd aan de rechthebbenden om te kiezen tussen individueel of collectief beheer van hun rechten, tenzij de lidstaten anders bepalen in overeenstemming met het EU-recht en internationale verplichtingen.

Het belangrijkste voordeel van GMO's is hun vermogen om de rechten van meerdere personen of entiteiten te coördineren en te beheren, waardoor de administratieve lasten worden verminderd, een billijke vergoeding wordt gewaarborgd en de handhaving van de rechten wordt versterkt. Door middelen te bundelen en licenties te coördineren, vereenvoudigen GMO's het proces voor zowel rechthebbenden als gebruikers als het gaat om toegang tot auteursrechtelijk beschermde werken, en helpen ze ervoor te zorgen dat makers worden beschermd en de vergoeding ontvangen die zij verdienen.

De snelle technologische vooruitgang en de evoluerende bedrijfsmodellen confronteren de CMO's echter ook met nieuwe uitdagingen, stellen bestaande paradigma's en traditionele licentiekaders ter discussie. In dit verband is het belangrijk dat GMO's hun strategieën aanpassen om een efficiënt beheer van rechten, voortdurende bescherming en een billijke vergoeding van de rechthebbenden te waarborgen.

De bovengenoemde uitdagingen kunnen gevolgen hebben voor de normen voor governance, financieel beheer en transparantie van de GMO's en vereisen op hun beurt een passende aanpak van

de bevoegde toezichhoudende autoriteiten in de lidstaten. Deze laatste zullen daarom ook moeten reageren op nieuwe uitdagingen om de integriteit, efficiëntie en geloofwaardigheid van GMO's te helpen behouden en ervoor te zorgen dat zij de belangen van de rechthebbenden dienen.

Het auteursrechtenlandschap is aanzienlijk geëvolueerd sinds de vaststelling van de CRM-richtlijn en het verslag van de Commissie over de toepassing van de richtlijn, dat in 2021 werd gepubliceerd¹.

Daarom is het Poolse voorzitterschap van mening dat een grondige analyse van de huidige omstandigheden waarin de GMO's opereren, met bijzondere aandacht voor de licentiepraktijken, van essentieel belang is om nieuwe uitdagingen waarmee GMO's worden geconfronteerd in kaart te brengen, terwijl de huidige auteursrechtinfrastructuur steeds meer op de proef wordt gesteld door een snelle technologische groei.

Tegelijkertijd neemt het Poolse voorzitterschap nota van de ontwikkeling van AI-wetgeving in de EU, met name het allereerste alomvattende rechtskader inzake AI wereldwijd.

Het voorzitterschap heeft ook aandacht voor de stemmen van de creatieve milieus, met inbegrip van CMO's, die oproepen tot een zinvolle uitvoering van de AI-verordening om makers en rechthebbenden in staat te stellen hun rechten uit te oefenen en te handhaven als het gaat om het opnemen en kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken voor opleiding door AI-modellen².

Daartoe verzoekt het voorzitterschap de lidstaten actief deel te nemen aan de discussie van deskundigen over deze beleidsvragenlijst en, waar mogelijk, beste praktijken uit te wisselen in samenwerking met de nationale GMO's.

Het voorzitterschap waardeert ook de aanzienlijke bijdrage van het vorige voorzitterschap aan deze werkgroep en wenst de constructieve dialoog voort te zetten op basis van de waardevolle

¹ Europese Commissie: werkdocument van de diensten van de Commissie: *Verslag over de toepassing van Richtlijn 2014/26/EU betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik op de interne markt*. SWD(2021) 338 final, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/reports-collective-management-and-extended-licensing>

² **Gezamenlijke brief van organisaties van makers en rechthebbenden waarin wordt opgeroepen tot een zinvolle uitvoering van de AI-verordening om makers en rechthebbenden in staat te stellen hun rechten uit te oefenen en te handhaven als het gaat om het opnemen en kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken voor training door AI-modellen, gedateerd 29 oktober 2024 en Open brief aan uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie voor technische soevereiniteit, Veiligheid en Democratie en aan de commissaris voor Intergenerationele Billijkheid, Jeugdzaken, Cultuur en Sport van 4 december 2024.**

bevindingen van de vragenlijst over het verband tussen generatieve kunstmatige intelligentie en auteursrecht en naburige rechten.

Het Poolse voorzitterschap hoopt dat dit document een zinvolle bijdrage zal leveren aan de komende beleidsdiscussies over het begrijpen van en reageren op nieuwe uitdagingen in het zich ontwikkelende digitale landschap, en als basis kan dienen voor toekomstige beleidsontwikkelingen.

In deze beleidsvragenlijst van het Poolse voorzitterschap van de Raad van de EU wordt met name ingegaan op de volgende vier thematische gebieden:

- I. Uitdagingen van AI voor het ecosysteem voor collectief beheer in de EU**
- II. Organisaties voor collectief beheer en de relatie met online platforms en andere online spelers**
- III. Toezicht en transparantie van GMO's in de voorhoede van innovatie**
- IV. Onafhankelijke beheersentiteiten – oude vragen, nieuwe paradigma's?**

I. Uitdagingen van AI voor het ecosysteem voor collectief beheer in de EU

De trainingsfase van generatieve AI-modellen wordt ondersteund door tekst- en datamining ("TDM"), die heel vaak wordt uitgevoerd over auteursrechtelijk beschermde inhoud. Het bestaande rechtskader van de EU pakt bepaalde uitdagingen aan in verband met AI-training in de context van het auteursrecht, met name de TDM-uitzondering die is uiteengezet in artikel 4 van Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG ("de richtlijn digitale eengemaakte markt"), samen met de relevante artikelen van de AI Act, waarin belangrijke vereisten zijn vastgesteld, die zijn ontworpen om de transparantie en verantwoordingsplicht bij het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal bij de ontwikkeling van AI-modellen voor algemeen gebruik ("GPAI") te verbeteren. Op grond van artikel 53, lid 1, onder c), en artikel 53, lid 1, onder d), van de AI-verordening moeten GPAI-aanbieders een beleid vaststellen om de naleving van het auteursrecht van de EU te waarborgen en een voldoende gedetailleerde samenvatting van de inhoud die voor KI-opleidingen wordt gebruikt, opstellen en openbaar maken.

De opkomst van AI blijft echter aanzienlijke uitdagingen met zich meebrengen voor CMO's, die zich traditioneel richten op de bescherming en compensatie van makers voor hun intellectuele eigendom.

Je zou kunnen stellen dat AI-oplossingen de aandacht hebben verlegd van de creatieve aard van auteursrechtelijk beschermde werken, in plaats daarvan prioriteit geven aan het volume, de diversiteit en de actualiteit van gegevens. Deze verschuiving resulteert in een kader waarin de vergoeding in toenemende mate wordt bepaald door het tempo, de schaal en de verscheidenheid van de verwerkte gegevens, in plaats van de intrinsieke creativiteit of originaliteit van de werken zelf. Deze processen lokken op hun beurt reacties uit van de creatieve sectoren, met een groeiende roep om duidelijkheid over toestemming, transparantie en eerlijke vergoeding voor auteurs en uitvoerende kunstenaars, die niet alleen door beleidsmakers moeten worden aangepakt, maar ook op praktisch niveau, ook door CMO's³. Het is echter niet alleen de kwantiteit, maar vooral de hoge kwaliteit van de gegevens die een doorslaggevende rol speelt in de genoemde processen, omdat het leidt tot betrouwbaardere en nauwkeurigere AI-modellen. Een voor beide partijen voordelig resultaat kan dus worden bereikt wanneer KI-ontwikkelaars toegang kunnen krijgen tot dergelijke hoogwaardige inhoud, en tegelijkertijd rechthebbenden een passende vergoeding kunnen ontvangen. Deze win-win-aanpak kan als basis dienen voor de ontwikkeling van een gezonde en eerlijke licentiemarkt.

Met opmerkingen [M1]: Aanvechtbare stelling die voorbijgaat aan het dilemma (tegen betaling hoogwaardiger trainingsdata licentiëren verhoogt kwaliteit van de modellen en vormt aldus een grotere bedreiging voor de menselijke maker)

³ **Gezamenlijke brief van organisaties van makers en rechthebbenden waarin wordt opgeroepen tot een zinvolle uitvoering van de AI-verordening om makers en rechthebbenden in staat te stellen hun rechten uit te oefenen en te handhaven als het gaat om het opnemen en kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken voor training door AI-modellen, gedateerd 29 oktober 2024 en Open brief aan uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie voor technische soevereiniteit, Veiligheid en Democratie en aan de commissaris voor Intergenerationele Billijkheid, Jeugdzaken, Cultuur en Sport van 4 december 2024.**

Bijgevolg worden CMO's geconfronteerd met de uitdagingen om zich aan te passen aan dit veranderende landschap, waar de waarde van creatieve inhoud kan worden beïnvloed door de technologische capaciteit om grote datasets te beheren, samen te voegen en te analyseren. Dit introduceert op zijn beurt het probleem van de (financiële) waardering van grootschalige contentcollecties. Even belangrijk zijn de problemen in verband met het bepalen van het auteurschap, het schatten of, indien mogelijk, het beoordelen van de menselijke creatieve bijdrage aan AI-ondersteunde output, en het handhaven van auteursrechten of naburige rechten.

Omgekeerd kunnen nieuwe technologieën ook waardevolle instrumenten zijn voor GMO's. In de volgende vragen wordt getracht deze zaken nader te onderzoeken.

Gedetailleerde vragen:

Gebruik van AI-aangedreven technologieën om de dagelijkse functies van de CMO's te ondersteunen

I.1. Maken GMO's in uw lidstaat gebruik van AI-diensten of blockchaintechnologieën? Zo ja, voor welke doeleinden?

Identificatie van door AI gegenereerde of door AI ondersteunde output

I.2. Beschikken GMO's in uw lidstaat over mechanismen om te bepalen of een werk dat door een rechthebbende bij de GMO is ingediend, door AI is ondersteund of door AI is gegenereerd? Indien een dergelijke vaststelling positief is, welke gevolgen heeft dit dan, bijvoorbeeld voor de berekening van de vergoeding en de verdeling ervan?

Licenties van het repertoire van CMO's voor generatieve AI-training

I.3. Geven GMO's in uw lidstaat licenties voor de werken van de rechthebbenden die zij vertegenwoordigen met het oog op het opleiden van AI-modellen? Zo ja, stuiten zij op specifieke uitdagingen, bijvoorbeeld met betrekking tot de uitdrukking of identificatie van het voorbehoud van TDM-rechten? Welke maatregelen kunnen CMO's volgens u helpen bij het licentiëren van grote inhoudsverzamelingen met het oog op het trainen van AI-modellen?

I.4. Hoe beoordelen GMO's in uw lidstaat, in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in artikel 16 van de CRM-richtlijn, de waarde van inhoud die in licentie is gegeven voor AI-training (aangezien in deze specifieke context een individueel werk kan worden geacht geen significante marktwaarde te hebben, maar een verzameling van dergelijke werken wel)?

I.5. Denkt u dat de omvang van de repertoires die door CMO's worden vertegenwoordigd, van invloed kan zijn op hun onderhandelingspositie ten opzichte van aanbieders van AI-diensten? Moet de aanpak van het onderhandelen over licentieovereenkomsten in de context van AI van sector tot sector verschillen?

Rol van GMO's bij de handhaving van rechten

I.6. Welke maatregelen zijn of moeten GMO's nemen om rechthebbenden te beschermen tegen ongeoorloofd gebruik van hun werken door AI-diensten? Wat zijn de beste praktijken en de meest voorkomende uitdagingen in uw lidstaat met betrekking tot deze kwestie?

Met opmerkingen [M2]: Ook onvermeld blijft de paradox die bestaat tussen de opvatting dat het gebruik zonder toestemming van content (als trainingsdata) inbreukmakend en moreel verwerpelijk zou zijn ("move fast and break things") en het ontbreken van deze morele veroordeling van het gebruik van de modellen die met behulp van deze omvangrijke inbreuk ("datarroof") mogelijk is gemaakt

Met opmerkingen [M3]: Verduidelijk de definitie van AI

Met opmerkingen [M4]: De vraag of je het TDM voorbehoud (waardoor een beroep op de TDM exceptie theoretisch kan worden voorkomen) ook als CMO voor al je aangesloten rechtsgeldig kunt maken, is een belangrijke (ontbrekende) vraag die ook bij 1.6 weer terug zou moeten komen

- I.7. Zien de GMO's in uw lidstaat gevolgen voor hun inkomsten door de wijdverbreide productie van inhoud door AI? Welke maatregelen nemen zij in reactie daarop?
- I.8. Hebben de GMO's in uw lidstaat, afgezien van de bovengenoemde kwesties, te maken met andere uitdagingen of zorgen in verband met AI-technologieën?

II. Organisaties voor collectief beheer en de relatie met online platforms en andere online spelers

In het licht van de voortdurende technologische vooruitgang worden makers geconfronteerd met nieuwe uitdagingen die verband houden met de aanpassing aan het evoluerende digitale landschap. In veel gevallen is het gebruik van door auteursrechten of naburige rechten beschermde werken in analoge vorm achterhaald, aangezien gebruikers er steeds meer digitale toegang toe hebben via platforms, die hun marktaandeel voortdurend vergroten. Aangezien de onderhandelingspositie van auteurs en uitvoerende kunstenaars als gevolg van deze ontwikkelingen is aangetast, zouden GMO's, die optreden namens de rechthebbenden die zij vertegenwoordigen, efficiënter kunnen zorgen voor een billijke vergoeding voor het gebruik van door auteursrechten en naburige rechten beschermde werken van onlineplatforms, met inbegrip van streaming mediadiensten. In dit verband wordt in overweging 2 van de CRM-richtlijn benadrukt dat organisaties voor collectief beheer het mogelijk maken rechthebbenden te vergoeden voor gebruik dat zij zelf niet zouden kunnen controleren of handhaven, ook niet op buitenlandse markten.

Om ervoor te zorgen dat rechthebbenden een billijke vergoeding ontvangen voor het gebruik van hun werken in de digitale omgeving, is het van essentieel belang dat GMO's de nodige instrumenten krijgen om hun onderhandelingspositie met onlineplatforms te vergroten. Dergelijke instrumenten zijn al voorzien in zowel de CRM- als de DSM-richtlijn. De eerste richtlijn voorziet in horizontale regels in artikel 16, d.w.z. onderhandelingen te goeder trouw, billijke licentievoorwaarden (objectief en niet-discriminerend) en een passende vergoeding, terwijl de artikelen 15 en 17 van de richtlijn digitale elektriciteit bedoeld waren om te zorgen voor een eerlijker speelveld en betrekking hebben op de bescherming van perspublicaties met betrekking tot onlinegebruik en het gebruik van auteursrechtelijk beschermde inhoud door aanbieders van onlinediensten voor het delen van inhoud aan de orde stellen, respectievelijk. Verschillende lidstaten hebben specifieke maatregelen ingevoerd om het onderhandelingsproces tussen GMO's en onlineplatforms te ondersteunen, en het zal interessant zijn om te zien hoe goed deze mechanismen presteren tegen de uitdagingen.

In de afgelopen jaren zijn de technologische veranderingen in een stroomversnelling geraakt. De bestaande EU-regelgeving voor organisaties voor collectief beheer is ontwikkeld in een tijd dat het wijdverbreide gebruik van AI-tools nog geen rol speelde. Gezien de dynamische aard van markt- en technologische ontwikkelingen – zoals de proliferatie van AI-technologieën – is er duidelijk behoefte aan een voortdurende dialoog en het verkennen van nieuwe oplossingen die ervoor zorgen dat auteurs en uitvoerende kunstenaars een adequate bescherming van hun rechten in de digitale omgeving krijgen.

Met opmerkingen [M5]: Voor zover bekend is het overal (vanuit rechthebbenden perspectief) heel lastig.; in NL bijvoorbeeld de procedure Pictoright-META

Gedetailleerde vragen:

- II.1. Zijn er in uw land relevante enquêtes, studies of onderzoeken uitgevoerd, met name door CMO's, met betrekking tot de zakelijke relaties tussen CMO's en onlineplatforms/andere onlinespelers die u de moeite waard zou vinden om te delen?
- II.2. Welke uitdagingen ziet u in de betrekkingen tussen GMO's en aanbieders van onlinediensten voor het delen van content ("OCSSP's") in relatie tot artikel 17 van de richtlijn digitale eengemaakte markt in de verschillende creatieve sectoren? Ondervinden GMO's moeilijkheden bij de onderhandelingen met OCSSP's op grond van artikel 17 van de DSM-richtlijn? Zo ja, wat is de specifieke aard van deze uitdagingen?
- II.3. Hoe beoordeelt u de doeltreffendheid van alternatieve geschillenbeslechtsmechanismen (met name bemiddeling) bij het oplossen van geschillen tussen CMO's en technologiebedrijven?
- II.4. Is er in uw lidstaat nationale regelgeving ingevoerd om de onderhandelingen over overeenkomsten met technologiebedrijven op grond van artikel 15 van de richtlijn digitale eengemaakte markt te vergemakkelijken? Hoe zou u de effectiviteit van deze regelgeving beoordelen?
- II.5. Welke GMO's in uw lidstaat hebben ervaring met het gebruik van blockchaintechnologie ter ondersteuning van het gebruik van digitale instrumenten? Zijn er veranderingen op dit gebied gepland?
- II.6. Zijn nieuwe technologieën volgens u het operationele model aan het hervormen of leiden ze tot nieuwe bedrijfsmodellen van CMO's? Hoe evolueert de rol van GMO's bijvoorbeeld met betrekking tot muziek- of audiovisuele streamingplatforms, multiterritoriale hubs voor muzieklicenties, onlinetussenpersonen of andere categorieën onlineplatforms?
- II.7. Op 17 januari 2024 heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen over culturele diversiteit en de voorwaarden voor auteurs op de Europese markt voor muziekstreaming⁴. Het document benadrukt de noodzaak van eerlijkere modellen voor de toewijzing van streaminginkomsten voor auteurs en artiesten. Welke rol moeten CMO's spelen bij het ondersteunen van auteurs en uitvoerende kunstenaars bij het verkrijgen van een billijke vergoeding in dit proces?
- II.8. Is er in uw lidstaat een discussie gaande over de invoering van nieuwe vergoedingsmodellen als reactie op opkomende technologieën, in overeenstemming met artikel 18 van de richtlijn digitale eengemaakte markt (zoals aanvullende en niet-overdraagbare vergoedingen voor onlinestreaming)?

Met opmerkingen [M6]: Zie ook de recente studie van het IVIR. Zie o.m. 2.2.3; https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4981352&download=yes

⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 17 januari 2024 over culturele diversiteit en de voorwaarden voor auteurs op de Europese markt voor muziekstreaming (2023/2054(INI)) Beschikbaar op: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0020_EN.html

III. Toezicht en transparantie van GMO's in de voorhoede van innovatie

De CRM-richtlijn harmoniseerde de operationele kernprincipes van GMO's in de hele EU. Dit omvat regels over lidmaatschap, hun relaties met rechthebbenden en gebruikers, de regels voor het innen en verdelen van inkomsten uit de exploitatie van rechten, evenals het waarborgen van transparantie in hun activiteiten ten aanzien van vertegenwoordigde rechthebbenden, andere binnen- en buitenlandse GMO's, gebruikers en het publiek. Daarnaast wordt in de richtlijn (artikel 36) uitdrukkelijk bepaald dat de lidstaten toezicht houden op de naleving van de nationale wetgeving ter uitvoering van de bepalingen van de richtlijn door GMO's die op hun grondgebied actief zijn.

De volgende vragen zijn bedoeld om feedback van de lidstaten te verzamelen over hun monitoringpraktijken met betrekking tot de naleving door GMO's van de nationale regels die voortvloeien uit de CRM-richtlijn, alsook over mogelijke uitdagingen en beste praktijken in dit verband.

Gedetailleerde vragen:

III.1. Heeft u specifieke uitdagingen vastgesteld bij het monitoren van de activiteiten van GMO's, met name in verband met de uitvoering van de CRM-richtlijn? Welke maatregelen zijn er op nationaal niveau genomen om de activiteiten van de GMO's te monitoren en de naleving van de CRM-richtlijn te waarborgen?

- **Algemene opmerking:** sinds 2003 kent Nederland een toezichthoudende autoriteit het College van Toezicht Auteursrecht (verder: CvTA, www.cvta.nl) die toezicht houdt op (de inning en verdeling van rechten/inkomsten door) collectieve beheersorganisaties in Nederland op grond van de Wet toezicht cbo's⁵. Deze wet is herhaaldelijk gewijzigd, onder andere door verbreding en verdieping van het toezicht in 2009 en in 2016 n.a.v. implementatie van de Richtlijn Collectief Beheer, waarin zowel de belangen van rechthebbenden als van gebruikers worden gewaarborgd. Het CvTA ziet als toezichthouder toe op het bevorderen en/of in standhouden van de publieke belangen die in de Richtlijn en de wet worden overwogen en uitgewerkt.
 - o Eén van de wijze waarop monitoring plaatsvindt is het zogenaamde preventieve toezicht (artikel 3 Wet toezicht). Belangrijke besluiten van een cbo aangaande statuten, licenties, reglementen en algemene voorwaarden dienen voorafgaand schriftelijk ter instemming te worden voorgelegd aan het CvTA.
 - o Tevens kent de Wet toezicht een informatieplicht: het CvTA dient door cbo's vooraf schriftelijk te worden geïnformeerd over besluiten die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de cbo van haar taken (artikel 5 Wet toezicht). Besluiten van wezenlijke invloed zijn o.a. de vaststelling of wijziging van overeenkomsten met representatieve organisaties van gebruikers of investeringen die het bedrag van 5% van de incasso-omvang van het voorgaande jaar overschrijden.
 - o Het CvTA kan daarnaast gericht informatie opvragen bij de cbo's.
 - o Het CvTA is op grond van de wet gehouden jaarlijks een financieel rapport toezicht op te stellen.

⁵ Het CvTA gebruikt de term CBO. Deze afkorting duidt dezelfde organisaties aan die in de questionnaire als CMO en GMO worden aangeduid

- Het CvTA is eveneens gedelegeerd toezichthouder inzake de WNT.
- De wet bevat verder verschillende handhavinginstrumenten (advies, aanwijzing, last onder dwangsom, boete en verscherpt toezicht). Ook kent de wet de bestuurderstoets voor grote cbo's. Bij het CvTA kunnen overtredingen van de Wet toezicht worden gemeld.

Uitdagingen:

- (Good) governance is één van de twee hoofdonderwerpen van de Richtlijn. De Richtlijn is vooral geschreven vanuit het idee van de cbo als vereniging of meer bedrijfsmatige rechtsvorm. In Nederland is echter slechts één cbo (Buma/Stemra) als vereniging georganiseerd en zijn alle andere cbo's (22) in de rechtsvorm van een *stichting* georganiseerd. Aangezien een stichting wettelijk maar 1 orgaan kent (het bestuur), wordt de toezichthoudende functie vaak gecombineerd met die van het bestuur, ofschoon de wet niet verbiedt dat een apart toezichthoudend orgaan wordt gecreëerd. Dit vraagt het nodige van de wijze waarop de stichting bestuurd wordt en hoe de toezichtsfunctie uitgevoerd wordt om dit in de praktijk goed te laten (samen) werken.
- De relatie tussen CBO en SoCu besteding; niet alleen aanhangig bij HvJEU, maar ook kwetsius als het gaat om belangenverstrengeling; + beroepsorganisaties zijn beneficiaries (ontvangers) die daardoor geen onbevooroordeelde derde zijn bij de ondersteuning of afkeuring van het beleid en de besluitvorming van de CBO (rechthebbenden die cao moeten controleren zijn lid van de gesubsidieerde beroepsorganisatie); Soms is er een te nauwe band tussen de beneficiary en het bestuur of een ander orgaan van de CBO

Het CvTA ziet ter zake van de in de Nederlandse wet geïmplanteerde richtlijnvoorschriften uitdagingen bij o.a.:

- de billijke en evenwichtige vertegenwoordiging van (categorieën van rechthebbenden) in het orgaan dat de toezichtsfunctie vervuld van een cbo met een stichting als rechtsvorm. Tevens de regelmatige herijking hiervan; Het adaptief vermogen van het bestuur in relatie tot opkomende- en in exploitatiebelang afnemende categorieën van rechthebbenden;
- Daarnaast ook de beperkte deelname van rechthebbenden waar dat wel direct mogelijk is aan de besluitvorming en governance, gelet op de marginale opkomst/ stemquota (ook bij digitale stemmingen) en de zeer kleine kring van actief participerende rechthebbenden; Vormt dit marginale draagvlak voldoende legitimatie ("wie zwijgt stemt toe?"), of moet er nagedacht worden over een effectievere werkwijze?
- de (in verhouding tot maatschappelijk gangbare termijnen) lange zittingstermijnen en (verweving van) nevenfuncties van bestuurders bij de cbo's en de soms relatief geringe invloed van rechthebbenden bij de keuze voor bestuurders en toezichthouders bij toezichthoudende besturen;
- de rolvastheid dan wel risico van tegenstrijdig belang bij het verschil tussen bestuur en toezichthoudende functie als de bestuurders ook de toezichthoudende functie vervullen.

- Zowel de cbo's als het CvTA zelf dienen hun processen zo in te richten dat daarmee geen belemmering ontstaat voor de bedrijfsvoering. Voor het CvTA vormt dit een van de motieven voor het invoeren van het risicogerichte toezicht. Hiermee beoogt het CvTA verlichting aan te brengen voor de sector. De eerste ervaringen worden hiermee opgedaan. Het CvTA en de sector dienen daarvoor de tijd te nemen. De richtlijn zelf geeft hier geen nadere invulling aan. De Wet toezicht in Nederland biedt wel die ruimte (nav advies van de Commissie Auteursrecht).
 - Het CvTA oordeelt als toezichthouder niet over het materiele auteursrecht. Dat is aan de rechter voorbehouden. Het Mededingingstoezicht is aan de ACM en het tarieventoezicht deels aan de geschillencommissie Auteursrecht en aan de rechter. Het zou de rolduidelijkheid en transparantie ten goede komen wanneer de EU en nationale wetgever e.e.a. verder verduidelijkt.
 - De reikwijdte van de transparantie-verplichting in de richtlijn is onduidelijk nu deze ten aanzien van de gehanteerde begrippen weinig uitleg geeft en ruimte laat voor interpretatie.
 - Het CvTA heeft in zijn Jaarplan 2025 opgeroepen tot een Breed Gesprek in de sector collectief beheer ten behoeve van het gesprek over wat een toekomstbestendig collectief beheer nodig heeft en welke rol de toezichthouder daarbij kan spelen. Toezicht is niet alleen een nationale aangelegenheid. Een gelijk speelveld is van belang. Het CvTA is verheugd dat met deze Questionnaire opnieuw Europese aandacht voor de impact van de technologische ontwikkelingen op het collectieve beheer (en het daarop uit te oefenen toezicht) wordt gevraagd.
- Maatregelen die op nationaal niveau zijn genomen om de activiteiten van cbo's te monitoren en de naleving van de richtlijn collectief beheer te waarborgen:
- De formulering en wettelijke verankering van de taakopgave van het (publieke) toezicht (art. 2)
 - Preventief toezicht (zie hierboven);
 - De financiële verplichtingen voor cbo's uit de richtlijn – deze worden gecontroleerd door het CvTA.
 - Het CvTA brengt jaarlijks een Rapport Toezicht Financiën uit, waarin wordt ingegaan op de financiële aspecten van het toezicht door het CvTA op de cbo's. Het CvTA kan op die manier de financiële verplichtingen uit de Richtlijn (die zijn geïmplementeerd in de Wet toezicht) voor cbo's toetsen. Tot voor kort werden ook de overige voorschriften van de richtlijn jaarlijks gecontroleerd (waaronder transparantievereisten). In 2024 heeft het CvTA besloten dit vanwege de implementatie van het risicogerichte toezicht en de doorgaans goede naleving dit laatste eens in de drie jaar te doen op basis van steekproeven.
 - Verder geldt dat Nederland een getrouwe omzetting van de richtlijn heeft nagestreefd. Titel I (definities), III (multiterritoriale licentieverlening van online rechten inzake muziekwerken door cbo's), IV (handhavingsmaatregelen) en V (verslaglegging en slotbepalingen) betreffen maximumharmonisatie, waardoor Nederland geen strengere voorschriften kon vaststellen bij implementatie. Titel II

(cbo's) is een vorm van minimumharmonisatie. Op enkele onderwerpen gaat het Nederlandse toezicht verder dan wat de Richtlijn voorschrijft, dit zijn o.a.:

- Ex ante (preventief) toezicht op bepaalde belangrijke besluiten van een cbo (artikel 3 Wet Toezicht); Hierbij dient opgemerkt te worden dat de meeste andere lidstaten ook vormen van preventief toezicht kennen zowel in de vorm van vergunningverlening als toetsing van dan wel informeren over besluiten, vooraf of nadat een besluit is genomen. Het CvTA streeft naar optimalisering van het proces van (preventief) toezicht door het uitvoeren van een Handreiking ten behoeve van de cbo's.
 - Een voorafgaande informatieverplichting t.o.v. sommige besluiten van wezenlijke invloed op haar taken (artikel 5 wet Toezicht);
 - De normering voor de bezoldiging van bestuurders van cbo's, gebaseerd op de Wet Normering Topinkomens ;
 - De mogelijkheid verscherpt toezicht uit te oefenen op cbo's, als het CvTA gegronde redenen heeft om te twijfelen aan een juist beleid of juiste gang van zaken bij een cbo of obo.
 - Invoering van een Bestuurderstoets ten aanzien van de betrouwbaarheid en geschiktheid van bestuurders, directieleden en toezichthouders van cbo's met een omzet van meer dan 50 miljoen euro.
- In zaken waarin de wet het publieke belang vooropstelt, maar niet of onvoldoende in concrete normering voorziet, beoogt het CvTA beleid te ontwikkelen dat met inbreng van de sector tot stand komt.
 - Jaarlijks vinden informele gesprekken plaats tussen het bestuur van de cbo's en de leden van het CvTA om goed op de hoogte te blijven van ontwikkelingen over en weer.

De bovenstaande maatregelen (verplichtingen voor cbo's en/of rechten voor het CvTA) dragen bij aan de monitoring van cbo's door het CvTA.

III.2. Worden GMO's in uw lidstaat gecontroleerd door een nationale bevoegde toezichthoudende autoriteit? Welke methodologieën of procedures worden gevolgd tijdens audits? Hoe worden de controlegebieden geselecteerd? Welke autoriteit en specifieke organisatie-eenheid is verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze audits?

- Het College van Toezicht Auteursrechten houdt als nationale onafhankelijke toezichthoudende autoriteit toezicht op in Nederland gevestigde cbo's en obo's. Het CvTA is een ZBO (zelfstandig bestuursorgaan), zonder eigen rechtspersoonlijkheid dat ressorteert onder het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Hierboven is reeds uitgebreider ingegaan op het preventieve toezicht
- Een andere vorm van toezicht betreft de Audits: actief wordt informatie uitgevraagd bij cbo's via een uniform template. Daarnaast worden transparantieverlagen van de cbo's geanalyseerd en werd de website van de cbo en de informatievoorziening aan rechthebbenden op compliance gecontroleerd. In 2023 is het risicogericht toezicht geïntroduceerd. Over specifieke onderwerpen op basis van de transparantieverlagen wordt gerapporteerd en worden vervolgstappen geformuleerd.

Specifieke aandacht gaat naar:

- De ontwikkelingen met betrekking tot incasso en repartitie
 - o Het verdelen van gelden binnen de wettelijke termijnen
 - o De nog te verdelen gelden
 - o De beheerskosten van cbo (ten opzichte van incasso en repartitie en de mutatie ten opzichte van de voorgaande jaren) en de ketenkosten
 - o De omvang van het eigen vermogen
 - o De omvang van de liquide middelen.
- Selectie controlegebieden audits:

Met de introductie van het risicogericht toezicht is de focus van de controle voornamelijk op de belangrijkste financiële onderwerpen komen te liggen, (zie punt hierboven). Naar aanleiding van de bevindingen die gepresenteerd zijn in een rapport toezicht financiën, zijn vervolgstappen geformuleerd. De resultaten hiervan worden in het volgend rapport toezicht financiën gepresenteerd. Daarnaast wordt ook over de stand van zaken met betrekking tot de individuele kostennorm, die meer rekening houdt met de specifieke omstandigheden van de cbo dan een generieke kostennorm, gerapporteerd. Naar aanleiding van signalen – in de brede betekenis – kan het CvTA deze signalen nader onderzoeken en daartoe nadere verkenningen doen. De selectie van welke signalen nader onderzocht worden en aan welke thema's in het toezicht nadrukkelijk aandacht besteed zal worden vindt plaats tijdens de jaarlijkse strategiedag van het CvTA.
- N.B: het CvTA stelt jaarlijks een jaarplan⁶ (en begroting) vast als sturend kader voor zijn werkzaamheden. In 2024 heeft het CvTA de eerste stappen gezet door naast zijn structurele en reguliere werkzaamheden te gaan werken met een meer risicogerichte aanpak voor de keuzes van zijn toezichtthema's. Op basis van deze een risico-gerichte analyse van toezichtsignalen is een keuze gemaakt om toezichtscapaciteit in te zetten op een aantal specifieke onderwerpen die van belang zijn voor het collectief beheer.

III.3. Welke uitdagingen komen zich voor bij het beoordelen van de jaarverslagen die door CMO's worden gepubliceerd? Is er een autoriteit en een specifieke organisatorische eenheid die belast is met het beoordelen van deze meldingen en welke? Wordt de GMO's gevraagd om eventuele tekortkomingen te verhelpen, en zo ja, binnen welke termijn moeten zij de nodige informatie verstrekken?

- De grootste uitdagingen bij het beoordelen van de jaarverslagen zijn:
 - Ontbreken van uniformiteit van de transparantieverlagen.
 - Interpretatie van toelichtingen bij cijfermateriaal.
 - Naast de controlerend accountant van de cbo en het CvTA is er geen instantie die belast is met het beoordelen van transparantieverlagen.
 - Het CvTA heeft tot aan de introductie van risicogericht toezicht GMO's jaarlijks gewezen op tekortkomingen middels adviezen en in een aantal gevallen een (voorgenomen) aanwijzing. Hieraan heeft het CvTA termijnen verbonden, deze termijnen zijn geen wettelijke termijnen. Na de introductie van het risicogericht

⁶ <https://www.cvta.nl/wp-content/uploads/2025/01/Jaarplan-2025-CvTA-final-access2.pdf>

toezicht, focust het CvTA op specifieke onderdelen en treedt op bij geconstateerde tekortkomingen.

III.4. Welke gevallen van niet-naleving van de toepasselijke wettelijke bepalingen door GMO's zijn er in uw lidstaat waargenomen? Hoe wordt informatie over deze gevallen (schendingen) verzameld? Welke soorten sancties worden het meest toegepast? Welke sancties zijn het meest effectief gebleken?

Het CvTA doet een jaarlijkse informatie-uitvraag via een template. Daarnaast analyseert hij de transparantieverslagen, de informatievoorziening aan de rechthebbenden en de website van de cbo's:

Over het algemeen zijn de volgende gebreken geconstateerd:

- Gebreken in de informatievoorziening aan de rechthebbenden
- Gebreken in de informatie in het transparantieverslag
- Niet repareren binnen de wettelijke termijnen
- Website onvolledig (in verband met de gewenste transparantie ontbreken onderdelen)

Het CvTA heeft tot aan de introductie van risicogericht toezicht GMO's jaarlijks gewezen op tekortkomingen middels adviezen en in een aantal gevallen een (voorgenomen) aanwijzing of een traject van verscherpt toezicht (betreft dan meerdere toezichtvelden, ook niet-richtlijnbevestigingen).

Het CvTA heeft voornamelijk adviezen gegeven, waarna in de meeste gevallen voldoende opvolging door de CMO volgde. In gevallen van aanhoudende niet naleving is het CvTA doende passende (handhavings-)instrumenten in te zetten.

III.5. Hoe is artikel 12 van de CRM-richtlijn, met betrekking tot aftrekposten, omgezet in uw nationale rechtskader? Welke trends heeft u waargenomen met betrekking tot de operationele kosten van GMO's in uw lidstaat, en wat zijn de onderliggende oorzaken?

Dit artikel is vrijwel geheel geïmplementeerd in de Nederlandse Wet toezicht. Het gaat om minimumharmonisatie in dit geval en de Nederlandse wetgever heeft ervoor gekozen om de eisen ex artikel 12 Richtlijn ten aanzien van beheerskosten nader in te vullen met een grondslag om de drempel (per Besluit van 25 juni 2013) vast te stellen op 15% van de rechteninkomsten die een cbo jaarlijks int op basis van een algemene maatregel van bestuur. Overschrijding van deze drempel moet door de cbo worden toegelicht in het jaarverslag. Echter, sinds 2023 heeft het CvTA deze norm losgelaten en geldt een individuele kostennorm voor cbo's.

Aanvankelijk had de NL wet een kostennorm van 15% ten opzichte van incasso en repartitie. Dit betrof een comply or explain norm (AMvB). De vaste kostennorm voor cbo's van 15% ten opzichte van incasso en repartitie gold tot 2020 als AMvB en was daarna als beleidsregel van toepassing op cbo's. Deze is in 2023 omgevormd tot een individuele kostennorm, die naar verwachting meer tegemoetkomt aan de specifieke omstandigheden van de cbo's. Het betreft

hier een pilot die is afgestemd met de cbo's en de brancheorganisatie VOI©E. De cbo's zullen aan het CvTA rapporteren welk kostenpercentage ten opzichte van incasso en repartitie zij hanteren, na het doorlopen en goedkeuren binnen hun interne governance cyclus. In het jaarlijkse transparantieverslag leggen zij hierover verantwoording af. Daarnaast dienen GMO's zich nader te verklaren wanneer de kostenmutatie ten opzichte van het voorgaande jaar hoger is dan de inflatie.

Over het jaar 2023 heeft het CvTA geconstateerd, dat de kostenmutatie ten opzichte van het voorgaande jaar hoger was dan de inflatie. Aanvankelijk ontwikkelden de kosten van GMO's conform inflatie. De toename van de kosten werd voornamelijk veroorzaakt door hogere personele lasten (loonontwikkeling en externe inhuur vanwege krapte op de arbeidsmarkt) en toename van de afschrijvingen (na investering in ICT-systemen).

Wat betreft artikel 12 lid 4 Richtlijn: het CvTA signaleert dat 8 cbo's gelden inhouden t.a.v. SoCu-doeleinden. Het CvTA merkt daarbij op dat de verslaglegging daarvan niet eenduidig is.

III.6. Zijn er in uw lidstaat advies- of ondersteunende organen die de toezichhoudende autoriteit bijstaan in haar taken? Zo ja, wat is de reikwijdte van de verantwoordelijkheden en de structuur van deze organen?

Het CvTA wordt gezien als een markt-toezichthouder. Het CvTA is lid van het markttoezichthouderberaad waarvan 9 toezichthouders deel uitmaken. De reikwijdte van zijn toezicht op collectieve beheersorganisaties wordt begrensd door de in het Nederlandse recht geldende Mededingingswet. De Autoriteit Consument en Markt houdt Toezicht op onderwerpen uit de Mededingingswet. Dit is geregeld in artikel 4 van de Wet Toezicht. Dit artikel is met name bedoeld om duidelijkheid te scheppen over de taken en bevoegdheden van de toezichthouder op collectief beheer.

Op basis van artikel 23 lid 1 van de Wet Toezicht is een geschillencommissie aangewezen voor de beslechting van geschillen tussen in Nederland gevestigde collectieve beheersorganisaties die multiterritoriale licenties voor onlinerechten inzake muziekwerken aanbiedt of verleent. Daarnaast is er een geschillencommissie voor beslechting van geschillen tussen collectieve beheersorganisaties en betalingsplichtigen over de billijkheid van de hoogte en de toepassing van door collectieve beheersorganisaties in rekening gebrachte vergoedingen (met uitzondering van de artikelen 15c, 16c en 16h van de Nederlandse Auteurswet).

Deze geschillencommissies zijn in het leven geroepen vanwege hun specifieke deskundigheid.

III.7. Is het volgens u nodig om de transparantie te vergroten van de gegevens die door GMO's worden bekendgemaakt aan het publiek, de rechthebbenden of, in voorkomend geval, aan de toezichhoudende autoriteit?

Het zou wenselijk zijn als wordt geëxpliciteerd dat bij het gebruik van bedragen ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten, aan artikel 3 sub b van de Bijlage van Richtlijn 2014/26 een onderverdeling per gefinancierde dienst en per project wordt gemaakt. Doordat

cbo's brede doelstellingen in de zin van het artikel gebruiken, blijft nu in veel gevallen onbekend welke bedragen cbo's aan welke aanvragers hebben verstrekt uit zogeheten Sociaal Culturele-fondsen. Een meer uitgewerkte transparantieverplichting op dit onderdeel is welkom.

Er loopt op dit moment nog een procedure bij de RvS over de interpretatie van de transparantie verplichtingen voor cbo's aan de modelovereenkomsten en normaal toepasselijke tarieven. Aan de hand van de uitkomst daarvan kan ander worden gezien of een nadere definiëring nodig is in het licht van de benodigde transparantie.

IV. Onafhankelijke beheersentiteiten – oude vragen, nieuwe paradigma's?

In artikel 2, lid 4, is het concept van een onafhankelijke beheerentiteit ("IME") geïntroduceerd, waarin wordt uiteengezet welke bepalingen van de CRM-richtlijn, die van toepassing zijn op GMO's, ook van toepassing zijn op een dergelijke entiteit. Gezien de brede aard van het regelgevingskader voor IME's verschillen de vereisten voor de werking ervan aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat. Verschillende lidstaten hebben nationale wetgeving ingevoerd die verder gaat dan het toepassingsgebied van de CRM-richtlijn, waaronder het opleggen van kennisgevings- en registratievereisten voor IME's. Niettemin kan het voor de bevoegde autoriteiten een uitdaging zijn om toezicht te houden op de activiteiten van IME's, met name wanneer er geen kennisgevings- of registratievereisten zijn.

De relatief gemakkelijke toegang tot de markt en de minder strenge transparantievereisten die de lidstaten aan IME's opleggen, hebben deze vorm van collectief beheer van rechten aantrekkelijker gemaakt en de concurrentie in de sector van het collectief beheer beïnvloed. Volgens het verslag van de Commissie⁷ zijn IME's voornamelijk actief in de muziek- en audiovisuele sector.

Uit de gegevens die voor de studie van de Europese Commissie zijn verzameld,⁸ blijkt echter dat IME's volgens bijna de helft van de ondervraagde GMO's en nationale autoriteiten niet noodzakelijkerwijs aantrekkelijker zijn voor rechthebbenden dan GMO's vanwege het ontbreken van volledige transparantieregeling.

In de praktijk doen zich problemen voor bij het onderscheiden van IME's ten opzichte van andere entiteiten die rechten op grote collecties werken beheren, met name in de lidstaten die geen registratievereisten voor IME's opleggen. Dergelijke onzekerheden hebben doorgaans betrekking op entiteiten die royaltyvrije muziekcollecties aanbieden voor commercieel gebruik, bijvoorbeeld in restaurants of winkelcentra.

Aangezien de gegevens die voor het verslag van de Commissie zijn gebruikt, in 2021 zijn verzameld en het landschap van het collectieve beheer van rechten mogelijk is geëvolueerd door de verspreiding van nieuwe technologieën, worden de lidstaten aangesproken met vragen over de huidige toestand van de markt in de EU. Dit zou inzicht verschaffen in de rol van IME's en een duidelijker beeld geven van de vooruitzichten voor hun toekomstige ontwikkeling.

Gedetailleerde vragen:

⁷ Europese Commissie: werkdocument van de diensten van de Commissie: *Verslag over de toepassing van Richtlijn 2014/26/EU betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik op de interne markt*. SWD(2021) 338 final, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/reports-collective-management-and-extended-licensing>

⁸ Europese Commissie: Directoraat-generaal Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie, *Studie over bepaalde kwesties in verband met de toepassing van de CRM-richtlijn – Eindverslag*, Bureau voor publicaties van de Europese Gemeenschappen, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2759/91877>

IV.1. Hoeveel IME's zijn er actief in uw lidstaat en in welke sectoren/voor welke repertoires? Zijn zij onderworpen aan andere vereisten dan die welke voortvloeien uit de CRM-richtlijn (bv. kennisgeving, registratie – gelieve te specificeren)?

- Voor zover bekend, zijn er op Nederlands twee obo's actief:
 - o Eén in de sector auteursrechten op (amateur)toneel- en musicalwerken (www.ibva.nl);
 - o Eén in de sector auteursrechten op digitale publicaties (www.rightsdirect.com)
- Andere vereisten dan die welke voortvloeien uit de Richtlijn Coll Beheer:
 - o Naast de vanwege de Richtlijn geïmplementeerde bepalingen op basis van artikel 4 lid 2 Richtlijn, is er geen ruimte om verdere verplichtingen van toepassing te verklaren, omdat dit deel van de richtlijn geen ruimte geeft om strengere voorschriften vast te stellen.

IV.2. Zijn er uitdagingen met betrekking tot de werking van IME's, op het gebied van concurrentie met GMO's en de toegang tot de markt in uw lidstaat (en wat zijn dergelijke uitdagingen)?

- Het CvTA signaleert thans sporadisch uitdagingen op het gebied van concurrentie tussen obo's en cbo's in Nederland. In 2024 hebben wij, mede in verband met de mogelijke gevolgen van het LEA/Jamendo arrest van het HvJEU, een verzoek gekregen van een organisatie op het gebied van muziekrechten om als obo aangemerkt te worden. Echter, deze organisatie heeft dit verzoek niet verder opgevolgd. Deze organisatie ontplooit mogelijk nog steeds commerciële activiteiten op het gebied van 'rechtenvrije' muziek. Deze organisatie vertoont mogelijk kenmerken van een obo (o.a. handelend met winstoogmerk).

IV.3. Hebt u problemen ondervonden bij het classificeren van een bepaalde entiteit als een IME?

- Het is niet eenduidig vast te stellen wanneer een obo voldoet aan de definitie die de Richtlijn voorschrijft. Het CvTA constateert dat dit door meerdere toezichthouders in Europa wordt geconstateerd. Dit werd overigens ook al geconcludeerd in een Europese studie t.a.v. problemen m.b.t. de implementatie van de richtlijn ([link](#), p. 56).

IV.4. Wat is uw algemene mening over de werking van de infrastructuur van IME's in uw lidstaat?

- Het CvTA heeft gelet op zijn beperkte praktijkervaring weinig inzicht op dit onderdeel. Het CvTA houdt geen toezicht op governance(-bepalingen) bij obo's en kan/mag daar niet op beoordelen.

IV.5. Ontstaan er als reactie op de technologische vooruitgang nieuwe IMEs-modellen, zoals modellen die gespecialiseerde datasets aanbieden voor de training van AI-modellen?

- Dit is ons niet bekend. Wel wordt opgemerkt dat één van de obo's in Nederland (RightsDirect) zich actief bezighoudt met het licenseren van auteursrechtelijk beschermd materiaal voor de training van AI ([link](#)).

IV.6. Hoe voldoen de bevoegde autoriteiten in uw lidstaat aan hun monitoringverplichtingen met betrekking tot IME's, zoals bepaald in artikel 36 van de CRM-richtlijn?

- Lid 1 van artikel 36 heeft alleen betrekking op cbo's, niet op obo's.

- Artikel 36 lid 2⁹ Richtlijn zou mogelijk betrekking kunnen hebben op obo's (in de zin van “andere belanghebbende partijen”?). Op de CvTA-website is een procedure gezet om het CvTA op de hoogte te stellen van omstandigheden die een inbreuk kunnen vormen op de Wet toezicht.
 - Als deze vraag doelt op eventuele sancties of maatregelen t.o.v. obo's ex lid 3¹⁰ van artikel 36 Richtlijn: het CvTA heeft de bevoegdheid een in Nederland gevestigde obo verschillende handhavingsmaatregelen te nemen zoals bijvoorbeeld een aanwijzing, last onder dwangsom, boete of het onder “verscherpt toezicht” te stellen. Het CvTA tot nog toe geen van deze sancties of andere maatregelen opgelegd t.a.v. obo's in Nederland.
-

- ⁹ Lid 2: “De lidstaten zien erop toe dat procedures bestaan waarmee leden van een collectieve beheerorganisatie, rechthebbenden, gebruikers, collectieve beheerorganisaties en andere belanghebbende partijen de daartoe aangewezen bevoegde instanties in kennis kunnen stellen van activiteiten of omstandigheden die volgens hen een inbreuk vormen op de bepalingen in het nationale recht die zijn vastgesteld op grond van de voorschriften van deze richtlijn.”
- ¹⁰ Lid 3: “De lidstaten zien erop toe dat de daartoe aangewezen bevoegde instanties de bevoegdheid hebben om adequate sancties op te leggen of passende maatregelen te nemen wanneer niet wordt voldaan aan de bepalingen in het nationale recht die zijn vastgesteld bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn. Deze sancties en maatregelen zijn doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend.
- De lidstaten stellen de Commissie voor 10 april 2016 in kennis van de bevoegde instanties als bedoeld in dit artikel en in de artikelen 37 en 38. De Commissie maakt de in dit verband ontvangen informatie bekend.”